

Călătoria sacră a Luptătorului Pașnic

Dan Millman

autorul volumului *Calea Luptătorului Pașnic*

Traducere: Larisa Andrei

EDITURA MIX
BRAȘOV 2012

*Soției mele, Joy,
pentru călăuzire și sprijin constant,
și fiicelor mele, Holly, Sierra și China,
care îmi amintesc de lucrurile importante ale vieții.*

Cititorilor noștri:

*Cărțile pe care le publicăm
sunt contribuția noastră la o lume pe care să se nască, bazată
mai degrabă pe cooperare decât pe competiție,
pe afirmarea spiritului uman
decât pe îndoiala de sine, și pe certitudinea
că toți oamenii sunt legați unii de alții.
Scopul nostru este să înfrumusețăm cât
mai multe vieți cu puțință
prin mesajul nostru de speranță
într-o lume mai bună.*

Editorii (ediției americane) Hal și Linda Kramer

CUPRINS

Prefață	9
Prolog: O sugestie din partea lui Socrate	11

Cartea Întâi: Unde conduce Spiritul

1. Ieșirea din tigaie	15
2. Călătoria	21
3. Aurul nebunilor	31
4. Foc pe mare	41
5. Noi începuturi	49
6. Desculț pe o cărare de munte	63

Cartea A Doua: Iluminări

7. Cele trei aspecte ale Sinelui	73
8. Ochii șamanului	83
9. O femeie cu forme pline	99
10. Muchia de cuțit	109
11. Turnul vieții	115
12. Fălcile fricii	121
13. Tărâmul simțurilor	133
14. Zburând cu aripi de piatră	143
15. În slujba Spiritului	155
16. Nori întunecați într-o zi însorită	165
17. Curajul proscrisului	177
18. Iluminări când noaptea se sfârșește	189
19. Revelația și Calea Luptătorului	197

Cartea A Treia: Marele salt

20. Odiseea	211
21. Lumina soarelui în adâncul mării	229
22. Viu până la moarte	239
23. Lecțiile singurătății	249
Epilog: Nu există adio	261
Postfață	263
Mulțumiri	266
Despre autor	267

PREFAȚĂ

*Ce-ar fi dacă ai dormi, și dacă dormind
ai visa, și dacă visând ai merge în rai
și ai culege de-acolo o floare
necunoscută și nespus de frumoasă,
și dacă atunci când te-ai trezi
ai avea acea floare în mână? Oh, ce-ar fi atunci?*

- Samuel Taylor Coleridge

Prima mea carte, Calea Luptătorului Pașnic, relatează aventurile, instruirea și testele pe care mi le-a oferit un bătrân mecanic auto, pe care l-am numit Socrate. Cititorii Luptătorului Pașnic își vor fi amintind cum, după ce mi-am epuizat perspectivele asupra vieții, Socrate m-a trimis într-o călătorie inițiativă în care să asimilez învățăturile lui și să mă pregătesc pentru confruntarea finală, descrisă la sfârșitul cărții.

Perioada exilului, pregătirii și inițierii, pe care o voi descrie în acest volum, începe cu dificultățile care mă vor conduce către necesitatea redeșteptării credinței pe care o descoperisem cu ajutorul lui Socrate, dar pe care apoi am pierdut-o.

Călătoria sacră este o carte de sine-stătătoare, ce se poate citi independent de Calea Luptătorului Pașnic. Cititorul trebuie să fie totuși avizat că această poveste nu se petrece după, ci în timpul celei descrise în primul volum. Cu alte cuvinte, citiți Luptătorul până la pagina 148, apoi citiți Călătoria Sacră în întregime, și apoi continuați de unde ați rămas Calea Luptătorului Pașnic. Aceasta este ordinea cronologică firească în care se desfășoară povestea. Desigur, nu este nevoie să citiți în acest mod, este suficient să aveți perspectiva întregii acțiuni și să înțelegeți unde se plasează povestea cuprinsă în volumul de față.

Este posibil ca în viitor să mai scriu și alte cărți din aceeași serie. Dar să ne întoarcem la Călătoria sacră.

În acest volum, este vorba, în principal, despre călătoria mea în jurul lumii, în care am avut o serie de experiențe neobișnuite și am întâlnit oameni remarcabili. Cartea nu se limitează însă la faptele reale legate de această călătorie, ci amestecă evenimente consemnabile și ficțiuni, ca și cum ar țese din firele vieții mele o stofă ce acoperă o multitudine de nivele ale realității. Prin prezentarea unor profunde învățături spirituale sub forma povestirii, sper să aduc un suflu nou înțelepciunii milenare și să vă amintesc că toate călătoriile noastre sunt sacre și toate viețile noastre o aventură.

PROLOG

O sugestie din partea lui Socrate

*A fi liberi nu înseamnă că poți să stabilești materia;
înseamnă că poți să alegeți ce lecție doriți să învățați
la un moment dat.*

- Fragment dintr-un manual de miracole

Noaptea târziu, în vechea stație de benzină în care Socrate mă iniția în taine ce se întindeau de la cum se face o meditație până la cum se curăță o toaletă, și de la masajul profund până la schimbarea bujiilor, menționa câteodată nume de oameni sau locuri pe care, zicea el, ar trebui să le cunosc pentru a-mi „continua educația”.

Odată a vorbit de o femeie șaman din Hawaii. Cu altă ocazie a pomenit de o școală de luptători, ascunsă undeva prin Japonia sau China, și de o carte sau un jurnal pe care l-a pierdut în deșert.

Bineînțeles că asemenea lucruri mă intrigau, dar ori de câte ori ceream mai multe detalii el schimba subiectul, așa că nu am ajuns niciodată să aflu dacă femeia, școala sau cartea au existat vreodată cu adevărat.

În 1968, chiar înainte de-a mă trimite în lume, Socrate a vorbit iarăși de femeia șaman.

– I-am scris acum aproape un an și i-am pomenit de tine. Iar ea mi-a răspuns că ar fi dispusă să te instruiască. Asta e o mare onoare, a adăugat el, sugerându-mi să o vizitez când voi considera că a sosit timpul.

– Bine, dar unde o găsesc? am întrebat.

– Mi-a trimis o scrisoare prin bancă.

– Prin ce bancă?

– Nu-mi aduc aminte. Una din Honolulu, cred.

– Pot să văd scrisoarea?

– N-o mai am.

– Dar femeia asta... are un nume? am întrebat exasperat.

– Are mai multe nume. Nu știi pe care îl folosește acum.

– Ei bine, cum arată?

– Greu de spus... n-am mai văzut-o de câțiva ani.

– Socrate, nu mă ajuți deloc!

El dădu atunci din mână și adăugă:

– Ți-am spus, Dan, sunt aici ca să te sprijin, nu ca să fac lucrurile ușoare pentru tine. Dacă nu poți să o găsești, înseamnă că oricum nu erai pregătit.

Am tras adânc aer în piept și am numărat până la zece.

– Bine atunci, dar cum rămâne cu celelalte nume de oameni sau locuri pe care le-ai menționat?

Socrate îmi aruncă o privire.

– Arăt cumva ca un agent de turism? Urmează-ți instinctul. Găsește-o întâi pe ea, apoi lucrurile vor decurge de la sine.

Mergând spre casă, în liniștea primelor ore ale dimineții, mă gândeam la ce-mi spusese Socrate și, mai ales, la ce nu-mi spusese: dacă „mă voi afla vreodată prin apropiere”, ar trebui să caut o femeie fără nume și fără adresă, care s-ar putea să mai lucreze încă la o bancă din Honolulu; dar s-ar putea și să nu mai lucreze. Și dacă aș găsi-o, ea ar putea să mă învețe anumite lucruri și să mă direcționeze către oamenii și locurile despre care îmi povestise Socrate.

În timp ce mă întindeam în pat, o parte din mine ar fi sărit chiar atunci și ar fi dat fuga la aeroport să prindă avionul de Honolulu, dar lucrurile imediate îmi reveniră în centrul atenției: mai aveam puțin și urma să concurez pentru ultima dată în campionatul NCAA¹ de gimnastică, apoi urma să termin facultatea și să mă însor – nu părea deloc timpul potrivit pentru o tură în Hawaii după cai verzi pe pereți. Cu această concluzie, am adormit – într-un fel, pentru vreo cinci ani. Și înainte să mă trezesc, aveam să descopăr că în ciuda antrenamentului meu complicat și a sofisticării spirituale, rămăsesem nepregătit pentru ceea ce urma să întâlnesc odată ce aveam să sar din tigaia lui Socrate direct în focul vieții de zi cu zi.

¹ National Collegiate Athletic Association (Asociația Națională Studentească de Atletism) – n. trad.

CARTEA ÎNTÂI

Unde conduce Spiritul

*Cel mai important lucru este
să fii gata în orice moment
să sacrifici ceea ce ești
pentru ceea ce ai putea deveni.*

- Charles Dubois

CAPITOLUL 1

Ieșirea din tigaie

*Iluminarea nu constă în
viziuni și forme luminoase,
ci mai degrabă în a face întunericul vizibil.
Aceasta este partea dificilă a iluminării
și, de aceea, nepopulară.*

- Carl Jung

M-am căsătorit într-o duminică de primăvară în 1967, anul în care am absolvit. După o cină specială, eu și Linda ne-am oferit o foarte scurtă lună de miere într-un hotel din Berkely. Îmi aduc aminte că m-am trezit într-o dimineață inexplicabil de deprimat. Lumea era cufundată încă în întuneric. M-am strecurat afară din așternutul mototolit și am ieșit pe balcon, atent să n-o trezesc pe Linda. Imediat ce am tras ușa glisantă după mine, am simțit o sfâșiere în adâncul pieptului și ochii mi s-au umplut de lacrimi. Nu-mi puteam explica de ce mă simțeam atât de trist, doar aveam intuiția tulburătoare că uitasem ceva important și că mă abătusem de la cursul firesc al vieții mele. Acest sentiment avea să arunce o umbră peste anii care au urmat.

După absolvire, am lăsat în urmă rutina familiară a universității și cariera athletică. Linda era însărcinată, așa că venise vremea să mă maturizez și să-mi găsesc un loc de muncă. Ne-am mutat la Los Angeles, unde am vândut asigurări de viață. Mă simțeam de parcă trăiam viața altcuiva. Apoi am aflat că exista un post liber de antrenor la Universitatea Stanford. Am aplicat și am obținut postul. Ne-am mutat înapoi în nordul Californiei, tocmai când fiica noastră Holly se năștea. Viața mea părea încântătoare, așa că am continuat să neg sentimentul că mă îndreptam într-o direcție fundamental greșită.

Au trecut astfel patru ani. A fost război în Vietnam, omul a ajuns pe lună și a izbucnit scandalul Watergate. În acest timp, eu m-am afundat tot mai mult în lumea izolată a politicilor universitare, în aspirații profesionale și responsabilități de familie. Experiențele mele cu Socrate – și, prin urmare, femeia din Hawaii, școala din Japonia și cartea sau jurnalul pierdut în deșert — au pălit în adâncul memoriei, până au dispărut de tot.

În 1972 am plecat de la Stanford pentru că mi se oferise o slujbă la Colegiul Oberlin din Ohio, care speram să mă vindece de depresie și să consolideze mariajul meu cu Linda. Dar schimbarea de decor nu a făcut decât să scoată și mai mult în evidență faptul că aveam valori diferite: Linda se simțea acasă într-o lume convențională, față de care eu nu simțeam decât inexplicabilă repulsie. O invidiam pentru starea ei de confort. M-am privit în oglinda relației noastre și nu mi-a plăcut ce am văzut. Era o vreme când mă imaginam cavalerul în armură strălucitoare. Acum armura ruginise. Și din ce mă străduiam mai tare să joc rolul profesorului universitar înțelept, din aceea îmi sporea sentimentul că nu eram decât un șarlatan.

În pofida învățăturilor lui Socrate de a trăi plener în momentul prezent, mintea mea fremăta de regrete și anxietate. Nu mai eram o companie plăcută, nici măcar pentru mine. Suprasolicitat și ieșit din formă, îmi pierdusem deopotrivă vigoarea fizică și respectul de sine. Dar ce era mai rău, începusem să trăiesc mecanic, pierzând orice sens profund al faptului că exist. M-am întrebat atunci: ce să fac, să mă prefac în continuare că totul este bine, în timp ce inima îmi spune că e rău? Să mă prefac pentru tot restul vieții?

Linda mi-a simțit nemulțumirea, ceea ce ne-a îndepărtat și mai mult. Și-a găsit alte relații, mai satisfăcătoare, până când firul subțire care ne ținea legați s-a rupt definitiv. Am hotărât să ne despărțim. M-am mutat de-acasă într-o zi friguroasă de martie. Zăpada se transformase în mocirlă, în timp ce eu îmi căram puținele lucruri în camioneta unui prieten, cu care urma să caut o cameră în oraș. Pierdut și nefericit, nu știam încotro s-o apuc.

Câteva săptămâni mai târziu, în timp ce frunzăream un buletin informativ al facultății, mi-a atras atenția un articol: era o invitație adresată persoanelor din unitățile de învățământ superior interesate să aplice pentru un grant în vederea efectuării unei „cercetări inter-culturale”. M-am simțit străbătut de sentimentul că e mâna destinului. Eram sigur că voi obține acel grant. După două ore, aveam deja formularul completat. Trei săptămâni mai târziu, primeam deja grantul. Se deschidea o fereastră. Aveam din nou o direcție, chiar dacă numai pentru o vară.

Dar unde să mă duc? Răspunsul mi-a venit în timpul unui curs de yoga, pe care îl urmam din dorința de-a mă repune cât de cât în formă. Exercițiile de respirație și meditațiile din timpul acelui curs mi-au adus aminte de tehnicile pe care le învățasem de la Joseph, unul dintre adepții lui Socrate, care a ținut o cafenea mică în Berkely până când a murit. Joseph locuise o vreme în Mysore, India, și povestea apreciativ despre experiențele lui de acolo. Citisem, de asemenea, cărți despre sfinți indieni, înțelepți, guru și aveam idee de filozofia metafizică indiană. Cu siguranță, în India urma să redescopăr acel simț transcendent al libertății pe care îl experimentasem cândva cu Socrate.

Pentru mai multă flexibilitate, m-am gândit să călătoresc cu bagaje puține, doar cu un rucsac mic și un bilet de avion în circuit. Am studiat hărți, m-am informat, mi-am făcut pașaport și vaccinurile necesare. Când planul meu era pus la punct în toate detaliile, i-am comunicat Lindei vestea și i-am explicat că-i voi trimite fiicei noastre vederi și o voi suna ori de câte ori va fi posibil, dar că, în principiu, nu voi putea fi contactat o vreme.

— Nu-mi spui nimic nou, mi-a răspuns ea.

Într-o dimineață caldă de primăvară, cu puțin timp înainte de terminarea anului școlar, stăteam pe gazonul din fața casei împreună cu fetița mea, în vârstă de patru ani.

— Iubito, trebuie să plec o vreme.

— Unde pleci, tati?

— În India.

— Acolo unde au elefanți?

— Da.

— Putem veni și noi, mami și cu mine?

— Nu acum, dar îți promit că într-o zi vom merge într-o excursie împreună, doar tu și cu mine, bine?

— Bine.

A făcut o pauză.

— Unde e India?

— Acolo, i-am arătat eu direcția.

— Și vei fi mult timp plecat?

— Nu chiar așa mult. O vară, poate un pic mai mult. Mă duc într-o tabără de vară.

— Dar nu vei fi cu mine atunci. Cine îmi va citi înainte de culcare?

— O să-ți citească mami.

— Tu ești mai amuzant. Și de ce nu poți să te muți înapoi acasă cu noi?

Nu știam ce să-i răspund. I-am spus numai:

— Oriunde aș fi, voi continua să te iubesc și să-mi amintesc de tine.

— Chiar trebuie să pleci, tati?

Era o întrebare pe care mi-o pusesem eu însumi de multe ori. I-am răspuns:

— Da, trebuie.

A rămas tăcută câteva momente.

— Bine. O să fie frumos în tabăra de vară?

— Eu sper că da.

— Și o să-mi trimiți vederi?

— De câte ori o să pot, i-am răspuns, cuprinzând-o cu brațul.

Am stat așa o vreme, un lung moment în care ne-am simțit deopotrivă fericiți și triști.

O săptămână mai târziu, anul școlar se încheia. După un rămas bun dulce-amar spus Lindei, mi-am îmbrățișat fetița și m-am urcat într-un taxi.

— Aeroportul Hopkins, i-am spus șoferului.

În timp ce mașina se îndepărta, m-am întors să privesc înapoi spre lumea familiară care devenea tot mai mică, până ce n-a mai rămas decât în amintirea mea. M-am trezit privind-mi propria imagine reflectată în geamul din spate al mașinii. Aveam la dispoziție o vară să văd spre ce mă îndreptam.